

28.03.2022

obowiązuje od

Raport "Wymiar sprawiedliwości wobec przemocy domowej"

image0 (22).jpeg

Szanowni Państwo,

dane Ministerstwa Sprawiedliwości z ostatnich lat jasno wskazują, że **problem przemocy domowej jest niezmiennie aktualny**, a podejmowane od lat działania naprawcze nie przynoszą oczekiwanych rezultatów. Od 2015 roku liczba osób skazanych za przestępstwa stanowiące różne formy przemocy domowej oscyluje wokół 11 tys. i utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Nie zmniejsza się też liczba formularzy wszczynających „Niebieską Kartę” – od 5 lat oscyluje w przedziale 59,5-62 tys.

To jednak tylko dane oficjalne. Nasze najnowsze badania dotyczące zjawiska przemocy domowej, a w szczególności znęcania się potwierdzają tezę, że praktyka instytucjonalna oraz proces karny w aktualnym kształcie nie są najlepszą formą reakcji na przemoc domową. Oskarżeni i osoby pokrzywdzone uzyskują tylko formalne rozstrzygnięcie ważnej dla siebie kwestii nieuwzględniające ich potrzeb. Ponadto znaczna, choć trudna do określenia, liczba przypadków przemocy **nie jest w ogóle nigdzie zgłaszana**.

Przestępstwo znęcania się **nie jest analizowane systemowo** w sposób kompleksowy, uwzględniający wystarczająco uwarunkowania kulturowe czy stereotypy płci. **Świadomość przyczyn i determinantów** tej wyjątkowej formy przemocy, w której sprawca i ofiara pozostają w silnym, ambiwalentnym powiązaniu emocjonalnym, jest, mimo regularnie toczących się kampanii, **stosunkowo niska, zarówno wśród decydentów, sędziów, jak i w całym społeczeństwie**.

Przykładowo, badania WHO wskazują na problematyczne spożywanie alkoholu jako tylko jeden z wielu czynników ryzyka, obok młodego wieku, niskiego poziomu wykształcenia, doświadczenia przemocy w dzieciństwie, akceptacji dla przemocy czy zaburzeń osobowości. Mimo, iż pogląd, że przemoc jest konsekwencją nadużycia alkoholu, podziela aż 77% sędziów, to **nie znajduje on potwierdzenia w praktyce orzeczniczej**, gdzie niezwykle rzadko orzeka się chociażby środki karne w postaci zobowiązania skazanego do powstrzymania się od nadużywania alkoholu.

Tylko niewielki odsetek osób skazywanych z art. 207 kk **jest kierowany na terapię uzależnień, a zaledwie 6% na oddziaływania korekcyjno-edukacyjne**. Przyczyny takiego rozdźwięku między deklarowanym stanowiskiem a podejmowanym działaniem nie są szerzej zbadane. **W krajach zachodnich** oddziaływania terapeutyczne **orzekane są znacznie częściej i istnieją wypracowane dobre praktyki**

, które w Polsce można wykorzystać do zainspirowania korzystnych zmian instytucjonalnych. Stanowi to jeden z głównych celów raportu, który oddajemy w Państwa ręce.

Raport pt. "Wymiar sprawiedliwości wobec przemocy domowej" to ponad 100 stron nowych, ciekawych danych, infografiki oraz wykresy. Znajdą w nim Państwo:

- wyniki największego w Polsce **badania aktowego** spraw z art. 207 kk (**315 spraw z 21 sądów**);
- wyniki **badania społecznego** (ankietowego) na ogólnopolskiej, **reprezentatywnej próbie nt. postaw Polaków** wobec zjawiska przemocy domowej;
- wyniki **monitoringu rozpraw sądowych** z art. 207 kk metodą court watch (**254 obserwacje**);
- **diagnozę barier efektywnej pracy ze sprawcami** i w świetle wywiadów pogłębionych z praktykami.

Serdecznie zapraszamy do lektury i mamy nadzieję, że wyniki badania przyczynią się do większego bezpieczeństwa ofiar oraz skuteczniejszej pracy ze sprawcami.

Raport znajdą Państwo pod linkiem: https://courtwatch.pl/wp-content/uploads/2022/03/-RAPORT_wymiar_spr_wobec_przemocy_domowej.pdf

W razie pytań/wątpliwości pozostajemy do dyspozycji. Jesteśmy otwarci na rozmowy i spotkania, które mogą przyczynić się do poprawy sytuacji.

Zespół Fundacji Court Watch Polska